

Háttérinformáció

Együttműködés a Magyar Naranccsal és a Litera.hu irodalmi portállal

A gyűjtőnapok szervezése mellett az OSA Archívum együttműködést alakított ki a Magyar Naranccsal és a Litera.hu irodalmi portállal a rendszerváltás emlékeinek feldolgozására.

A **Magyar Narancs online** kiadásában júliusban indult el a „Felszab” című, rendszerváltó mikroblog, amelyre hetente egy-két alkalommal történetek, visszaemlékezések kerülnek fel az OSA 1989-es tematikus gyűjteményéből, a Fortepan fényképanyagából, az Europeana 1989 jelenleg is tartó emlékgyűjtéséből, és egyéb forrásokból származó képek, dokumentumok kíséretében.

<http://magyarnarancs.hu/felszab>

A **Litera.hu irodalmi portálon** „Kellert Európa” címen olvashatják majd 13 kortárs író esszéit, novelláit, amelyekben felidézik a rendszerváltás idejét a saját, vagy az OSA Archívum, illetve az Europeana 1989 dokumentumai, fotói, emlékei alapján. A felkért szerzők többek között: Csaplár Vilmos, Németh Gábor, Fehér Renátó, Szilasi László, Vágvölgyi B. András, Esterházy Péter, Krusovszky Dénes.

<http://www.litera.hu/>

A gyűjtőnapok programja

Helyszín: OSA Archívum, 1051 Budapest, Arany János utca 32., 10.00-18.00 óráig

Történetek, fotók, tárgyak, emlékek digitalizálása
Filmvetítés

Centrális Galéria
Tárgyaló, II. emelet

12:00 – 14:00

**Mozgóképes történelem – Rendszerváltás Magyarországon és Kelet-Európában
1988-1990, 1-2. rész, Elbert Márta / 2006 / 114 perc**

A „Mozgóképes történelem” korabeli filmfelvételek segítségével mutatja be a Magyarországon, Csehszlovákiában, Lengyelországban, Romániában, és az NDK-ban, 1988-ban és 1989-ben lezajlott eseményeket.

14:00

Határeset / Szalay Péter / 2006 / 32 perc

1989-ben egy kelet-német házaspár kisgyerekével a magyar-osztrák határon át próbált Nyugatra menekülni. Tragédia történt, egyetlen hónappal a határnyitás előtt: a férjet dulakodás közben halálos lövés érte. A film nemcsak a család tragédiáját idézi fel, hanem a kort is, ahol ez megtörténhetett.

15:00

Kelet-nyugati átjáró / Papp Gábor Zsigmond / 2009 / 52 perc

1989 nyarán az NDK-ból több tízezer turista érkezett Magyarországra azzal a reménnyel, hogy Magyarországról átmehetnek a vasfüggönyön Ausztriába, majd Nyugat-Németországba. A film bemutatja néhány olyan ember történetét, akik számára 20 évvel ezelőtt Magyarország volt a kelet-nyugati átjáró.

16:00

Páneurópai Piknik / Kárpáti György / 1999 / 40 perc

A határok lebontása, egy világrendszer végleges felbomlása és Európa egyesülése 20 évvel ezelőtt Sopron mellett kezdődött. Az akkori események elindítóit, résztvevőit keresték meg a film alkotói a Páneurópai Piknik 10. évfordulóján, 1999-ben. A szerző saját, eredeti történelmi videó-dokumentumainak felhasználásával feleleveníti az eseményeket, megszólaltatja az akkori szervezőket, szemtanúkat és a politikai élet akkori vezetőit. Kárpáti György az egyetlen, aki filmjével a Pikniket az elejétől a végéig megörökítette.

17:00

Szezon / Török Ferenc / 2004 / 89 perc (az Új Budapest Filmstúdió jóvoltából)

2003 nyarán három huszonéves fiatal - Guli, Virág és Nyéki Peti - tengődik Karcagon, a kelet-magyarországi kisvárosban. A történet főszereplője Guli, nehezen találja helyét a sivár kisvárosi közegben. Miután Gulit kirúgják a diszkóból, az alföldi fiúk nekivágnak az országnak. Csupán egy dolog fontos nekik: történjen már valami. Elindulnak a Balatonra, hátha ott megtalálják, amit keresnek.

Együttműködő partnerek

3

Az Europeana 1989 projekt

2014-ben ünnepli a világ a rendkívüli 1989-es év 25. évfordulóját, amikor falak omlottak le és Európa népei újra szabaddá váltak. Az Europeana 1989 projekt (www.europeana1989.eu) arra ösztönzi az embereket, hogy küldjék el történeteiket, képeiket, videóikat és hangfelvételeiket 1989-ről. A projekt célja egy átfogó archívum létrehozása, amelyet a mostani és jövőbeni generációk tanulásra, kutatásra, vagy akár a személyes érdeklődéstől vezérelve böngészésre használhatnak. Az Europeana 1989 tizenegy partnerintézmény, valamint a Historypin és az Europeana együttműködésével jött létre.

Europeana

Az Europeana 1989 projekt az Europeana (www.europeana.eu) része, ami Európa digitális könyvtára, múzeuma és archívuma. Az Europeana összegyűjti és hozzáférhetővé teszi a könyvtárak, archívumok és múzeumok digitalizált anyagait. Több mint 2300 együttműködő intézmény támogatja az Europeana-t, amelynek weboldala 29 európai nyelven érhető el. Az Europeana mindenki számára lehetővé teszi, hogy megismerje Európa kulturális örökségét webes platformon. Az Europeana 2008-ban indult, és mára mintegy 30 millió dokumentumot tartalmaz. Az Europeana 1989 projekt során gyűjtött dokumentumok is elérhetők lesznek a www.europeana.eu oldalon.

OSA Archívum

Az OSA Archívum (OSA, www.osaarchivum.org) a kommunizmust, a hidegháborút, az emberi jogi mozgalmakat és emberi jogok megsértésének eseteit dokumentáló anyagokat őrző nemzetközi intézmény. Az OSA elkötelezett az archívum elméleti és gyakorlati kérdéseinek kutatása, illetve az innovatív archiválási módszerek és eszközök mellett, és támogatja az olyan nyilvános programokat, amelyekben a felhasználók gyűjtik és hozzák nyilvánosságra a történelmi forrásokat. Az OSA szerteágazó tapasztalatokkal rendelkezik az 1989-es kelet-európai, köztük a magyarországi rendszerváltásra vonatkozó történelmi dokumentumok gyűjtésében és újrafelhasználásában. A rendszerváltás 20. évfordulója alkalmából indított „1989: volt-e?” című projektjében az év minden egyes napján egyedülálló és ritka szöveges és audiovizuális levéltári forrásokat töltött fel a honlapjára. A projekt 2010-ben Pulitzer Emlékdíjat nyert.

1989

1989

4

SZTE Klebelsberg Könyvtár

A jelenleg több mint 1.500.000 nyomtatott kötettel és 50.000-t meghaladó digitális forrással rendelkező SZTE Klebelsberg Könyvtár (<http://ww2.bibl.u-szeged.hu>) élenjáró szolgáltatásokat nyújt hallgatóknak, kutatóknak és oktatóknak, és kiszolgálja az információs tudás, a keresés, az archiválás, a digitalizálás és a kölcsönzés terén felmerülő igényeket. Továbbá a könyvtárban megtalálható egy kisebb gyűjtemény, amelyben a közelmúlt történelmi dokumentumai, publikációi és szamizdatok kaptak helyet.

Soproni Múzeum

A Soproni Múzeum (<http://www.muzeum.sopron.hu>) a város több műemlék épületében működik. Az egyik legtöbb kiállítást rendező magyarországi múzeum, amely az archeológiától a városi polgárság életformáig, a római kortól a közelmúlt történelméig számos témát dolgozott fel. A közelmúlt történelméről készült kiállítás mutatja be Sopron 1989-ben játszott szerepét: a magyar-osztrák határ szögesdrótjának átvágását, illetve a Páneurópai pikniket.

A Historypin

Az Europeana és a Historypin stratégiai partnerséget kötöttek egy innovatív online platform létrehozására az Europeana 1989 weboldala számára. A www.europeana1989.eu a Historypin technológiáját használja. A Historypin összehozza az embereket a családi és helyi történeteiken keresztül, generációkon és kultúrákon ível át, és egy globális közösségi archívumot működtet, amely képet ad a múlttól. A www.historypin.com lehetővé teszi mindenki számára, hogy feltöltse a képeit, videóit, hangfelvételeit és történeteit, és ezeket egy meghatározott dátumhoz kötve kitegye a Historypin világtérképére. A képek és videók összehangolhatók a Google Maps Street View-val a Historypin weboldalán, és ebből egy lenyűgöző *egykor-és-most* kép-együttes állítható össze. A Historypin egy non-profit projekt, amely adományokból és szponzorációkból tartja fenn magát.

OSA ARCHIVUM
WWW.OSAARCHIVUM.ORG

SOPRONI MÚZEUM
WWW.MUZEUM.SOPRON.HU

www.imageaccess.de

Facts & Files
Think History!